

Ezen a napon

- 1290-ben 28 éves korában meggyilkolták IV. (Kun) László magyar királyt, akinek uralkodása alatt meggyengült a királyi hatalom.
- 1509-ben Megszületett Kálvin János francia származású svájci reformátor, keresztyén tudós, a kálvinizmus névadója.
- 1559-ben II. Henrik francia király egy lovagi tornán halálos balesetet szenvedett. Halála után végleg betiltották a bajvívást.
- 1640-ben Megszületett Aphra Behn angol drámaíró, költő, az első angol nő, aki az írásból tartotta el magát.
- 1778-ban XVI. Lajos hadat üzent Angliának, ezzel támogatta az amerikai forradalmat.
- 1856-ban A Magyar Királyságban megszületett Nikola Tesla, a váltóáram rendszer feltalálója.
- 1869-ben Megszületett Kandó Kálmán, az indukciós motor fejlesztője, a villamosvasút egyik megteremtője.
- 1871-ben Megszületett Marcel Proust francia író (Az eltűnt idő nyomában).
- 1873-ban Miskolcon meghalt Latabár Endre színész, színiigazgató, zeneszerző, a Latabár-színészcsalád őse.
- 1875-ben Megszületett Mary McLeod Bethune amerikai oktató, író.
- 1895-ben Münchenben megszületett Carl Orff zeneszerző (Carmena Burana).
- 1920-ban Piarista pappá szentelték Öveges József fizikus-professzort.
- 1923-ban Megszületett Jean Kerr amerikai humorista, szerző, drámaíró.
- 1938-ban Howard Hughes 91 óra alatt körbeperepülte a Földet.
- 1942-ben Megszületett Ronnie James Dio olasz származású amerikai heavy metal énekes és szövegíró.
- 1949-ben Budapesten megszületett Lantos István zongora és orgonaművész.
- Forrás:** ezenanapon.hu

Hatékony kertészeti praktika: zöldtrágyázás

Tápláljuk a talajt növényekkel!

Néhány egyszerű kertészpraktika vagy egy-két szemlélet elsajátítása és gyakorlatba ültetése szó szerint is gyümölcsözővé, sikeressé teheti a kertben végzett munkánkat. Az egyik ilyen szemlélet a talajhoz való viszonyulás, ennek rendben tartása, feljavítása, tágabb értelemben vett művelése.

A talaj állagának feljavítására szinte minden kertben szükség van, vagy a túlságosan hideg és kötött talajon kell lazítani, vagy a nagyon homokos, köves talajt kellene szerves anyagban gazdagabbá és kötöttebbé tenni. Erre az egyik hatékony módszer a nagyüzemi mezőgazdaságban is használt és több ezer éve ismert zöldtrágyázás.

Javítja a talajszerkezetet

A zöldtrágya elnevezés egy kicsit megtévesztő, tulajdonképpen levágott és felaprított növényi részek talajba való bedolgozásáról van szó. Mivel ez legtöbbször ugyanazon a helyen kerül bele a talajba, ahol természetesen is volt, így a talaj tápanyag tartalmát nem növeli, de a tápanyagok hozzáférhetőségét és a talaj szerkezetét javítja. Abban az esetben, ha a zöld növényi anyag máshonnan származik – és erre kiskertben a legjobb példa a gyepről származó fűnyesedék mulcsként való felhasználása, majd talajba bedolgozása – akkor természetesen a talajban lévő tápanyagmennyiség is változik.

Másodvetésként is vethető

A zöldtrágyát vethetjük tavasszal is, ez esetben egész évben foglalni fogja a területet, de vethetjük a trágyanövényt nyáron is, másodvetésként, a korai zöldsegettől megüresedő ágyásokba. Így nem veszítünk területet a konyhakertben és a retektől, salátától, spenóttól, zöldborsótól felszabadult ágyások is jól ki lesznek használva. A zöldtrágya nemcsak könnyeb-

ben elérhetővé teszi a talajban lévő tápanyagokat, hanem nagy mértékben javítja a talaj szerkezetét, megelőzi a tápanyagok lemosódását a mélyebb rétegekbe, javítja a talaj élővilágát és vízgazdálkodását, visszaszorítja a gyomokat.

Mi jó zöldtrágya?

Zöldtrágyának azok a növények ajánlottak, amelyek aránylag rövid idő alatt nagy zöld tömeget növelnek, jól hasznosítják a talajból felvehető tápanyagokat, és nem gazdanövényei az elterjedtebb kártevőknek vagy betegségeknek, de nyilván az is fontos szempont, hogy a vetőmaghoz olcsón hozzájussunk. Kedvelt zöldtrágyanövények a hüvelyesek, borsó (zöldborsó és takarmányborsó egyaránt), lóbab, bíbor- és fehér here és csillagfürt. Ezeket a növényeket több tulajdonságuk is jó zöldtrágyává teszi, nagy előnyük másokkal szemben, hogy a gyökereikön megtalálható baktériumoknak köszönhetően javítják a talaj nitrogéntartalmát. De vethető zöldtrágyának repce, mustár, mézontó fű, kerti laboda, spenót, rozs, hajdina, vagy akár dísznövény is, mint kerti sarkantyúka vagy büdöske. Ez utóbbi előnye, hogy elűzi a fonálférgeket – akkor ajánlott, ha ilyen problémáink lennének a kertben.

Mikor vessük, hogyan alkalmazzuk?

A vetőmagot azonnal elvethetjük, amint az ágyások felszabadultak. Ha száraz a nyár, akkor kezdetben öntözzük a területet, hogy a növények jól keljenek, és meg tudjanak erősödni.

FOTÓ: FARKAS ATTILA

A hatékony, de egyszerű zöldtrágyázással javíthatjuk a talaj állapotát

Az év hátralévő részében nem kell különösebb figyelmet fordítani a zöldtrágyával bevetett ágyásokra.

Ősszel a szántást vagy ásását megelőzően kaszáljuk le, vagy fűnyíróval vágjuk le az addig fejlődött növényeket és néhány napi fonnyadás után dolgozzuk bele a talajba. Esetleg a növények maradhatnak egészen kora tavaszig a talajban, és beleásódnak hóolvasás után. A beásott szerves anyag itt majd lebomlik, és minden felszívódott tápanyag visszakerül a talajba, de oly formában, ami majd sokkal könnyeb-

ben felvehető lesz a következő évben ott fejlődő növények által, továbbá a növényi részek lazábbá teszik az agyagos, kötött talajokat és kötöttebbé, jobb szerkezetűvé a homokos, laza talajokat.

A zöldtrágyázás egy egyszerű módszer, melynek elvégzése nem igényel sok munkát, de rendszeres alkalmazása hihetlenül sokat javít kertünk talajának állapotán, aminek további eredménye a kevesebb és szórakoztatóbb munkával megteremtett zöldegek lesznek.

Örömteli kertészkedést!

FARKAS ATTILA

Az angol beteg című regény lett a legjobb

Michael Ondaatje Az angol beteg című regénye lett a legjobb irodalmi alkotás az utóbbi öt évtized Man Booker-díjas művei közül, írja az MTI.

Az Arany Man Booker-díj győztesét vasárnap jelentették be a Man Booker 50 Fesztivál zárórendezvényén a londoni Royal Festival Hallban. Az abszolút győztest közönségsválasztással választották ki a Man Booker-díj eddigi nyertesei kö-

zül a rangos brit irodalmi elismerés alapításának 50. évfordulója alkalmából.

A szavazáshoz öttagú zsűri válogatott ki az eddigi 52 győztes közül minden évtizedből egy-egy irodalmi művet. A testület tagjai egy-egy évtized nyertes munkáit olvasták újra, hogy a legjobbat kiválasszák.

Robert McCrum, a The Observer szerzője a hetvenes évekből V. S. Naipaul művét, az

In a Free State-et, Lemn Sissay költő a nyolcvanas évekből Penelope Lively művét, a Moon Tigert, Kamila Shamsie regényíró a kilencvenes évekből Az angol beteget, Simon Mayo rádiós a 2000-es évekből Hilary Mantel Farkasbőrben című alkotását és Hollie McNish költő a 2010-es évekből George Saunders Lincoln és a bardo című könyvét jelölte a Golden Man Booker-díjra – ismertette a The Guardian.

Az öt döntős könyvre aztán a közönség egy hónapig szavazhatott a Man Booker honlapján. „Az angol beteg magával ragadó regény – költői és filozofikus -, megérdemelten nyerte el az Arany Man Booker-díjat” – mondta el Helena Kennedy, a Man Booker Alapítvány elnöke. Hozzáfűzte: a díj értékét tanúsítja, hogy az elmúlt fél évszázad díjnyertes műveit még mindig újra és újra nyomtatják.

Ondaatje a két író egyike, akinek műve a Man Booker-díjat és az Oscar-díjat is elnyerte. Az angol beteg 1992-ben kapta meg a Booker-díjat nagy vitát követően, amelynek eredményeként két győztest is hirdettek: Michael Ondaatje mellett Barry Unsworth is nyert. A műből Anthony Minghella rendezésében 1996-ban készült film. A produkció 9 Oscar-díjat kapott, köztük a legjobb film és a legjobb rendező díját.